EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ferran Climent Costa / Josep M. Mata-Perelló (Geoparc de la Catalunya central) | Actualitzat el 11/12/2016 a les 12:30

Les coves del Toll

INDRETS. A l'Eocè, durant gran part del Bartonià i el Priabonià inferior, i fins fa uns 36 milions d'anys és prou conegut que a la Catalunya Central hi havia mar. Un braç de mar obert a l'Atlàntic i que en aquella època quedava tancat a l'oest per un gran golf que tenia els límits ben a prop d'aquest indret.

Les condicions climàtiques d'aquella època i la latitud en què es trobava Catalunya aleshores afavorien un mar prou càlid per que s'hi desenvolupessin esculls de corall; especialment en aquelles zones que quedaven fora de la influència dels rius i els corresponents deltes que es formaven a la seva desembocadura. D'aquella època en van quedar uns esculls fossilitzats amb gran quantitat de restes d'animals marins. Milions d'anys més tard, a mesura que el paisatge s'anava configurant, fruit de l'erosió de rius i torrents, també l'aigua s'anava infiltrant per les fractures ?diàclasis? que tallen l'escull coral·lí en diferents direccions. L'acció lenta però contínua d'aquesta aigua sobre la roca va anar provocant-ne la dissolució fins a formar les coves. Aquestes cavitats càrstiques amb el temps han estat ocupades tant per l'ésser humà com per diferents espècies d'animals.

El complex del Parc Prehistòric de les Coves del Toll és conegut per la quantitat de restes fòssils que s'hi ha trobat, fet que el converteix en un referent internacional com a jaciment paleontològic i arqueològic. Està format per diferents cavitats entre les quals destaquen la cova del Toll i la de les Toixoneres. La primera és coneguda com el Palau de la Fauna del Quaternari i compta amb nombroses restes de fauna (ós, lleó i hiena de les cavernes, hipopòtam, rinoceront, bisó, etc.) però també restes humanes del Neolític, fet que confirma que la cova va ser utilitzada com a llar i per enterrar-hi els morts. De les Toixoneres també s'hi han recuperat unes 20.000 restes d'animals (ós de les cavernes, hiena, llop, guineu, linx, conill, cavall, etc); però sens dubte les troballes recents de neandertal, un ullal de llet i un fragment de crani del ja anomenat "el nen de Moià", que va viure allà fa 50.000 anys durant el Paleolític Mig, ho converteixen en un punt clau a nivell mundial.

[despiece]**Nom del paratge:** Parc Prehistòric de les Coves del Toll.
Situació: A uns 7,5 km de Moià, en direcció Collsuspina. Al punt quilomètric 32 hi ha un trencall a mà dreta on una pista forestal de 2 km condueix fins al lloc.
Situació geològica: Les cavitats s'han desenvolupat en les calcàries esculloses de l'anomenada Formació Tossa, dins el Grup Santa Maria.
Procedència del nom: A prop hi ha una masia que li dóna el topònim.
Trets geològics: La visita permet veure les entranyes d'un escull coral·lí, cosa poc habitual i força impressionant.
Materials geològics: Calcàries coral·lines i bioclàstiques.
Edat de formació: Bartonià-Priabonià inferior, aproximadament al voltant d'uns 38 milions d'anys.
Curiositats: Es caracteritza per tenir un torrent a l'interior. Tot i que normalment baixa sec, quan porta aigua és un espectacle digne de viure. Puntualment, però, pot tenir un caràcter catastròfic que provoca inundacions a la cova i importants remobilitzacions de sediment. La visita es completa al Museu Arqueològic i Paleontològic de Moià, on s'exposen les restes fòssils més espectaculars.[/despiece]